

**UCHWAŁA NR XXXVIII/493/2021
RADY MIEJSKIEJ W SUWAŁKACH**

z dnia 24 listopada 2021 r.

w sprawie ustanowienia roku 2022 na terenie Miasta Suwałk – Rokiem Marii Konopnickiej

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2021 r. poz. 1372 i 1834) uchwała się, co następuje:

§ 1. Dla uczczenia 180. rocznicy urodzin Marii Konopnickiej, która przypada w 2022 roku, Rada Miejska ustanawia rok 2022 – Rokiem Marii Konopnickiej.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Suwałk.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Suwałkach

Zdzisław Przelomiec

UZASADNIENIE

Ustanowienie roku 2022 na terenie Miasta Suwałk Rokiem Marii Konopnickiej związane jest z przypadającą, w maju 2022 roku, 180 rocznicą urodzin Marii Konopnickiej - jednej z najwybitniejszych pisarek w historii literatury polskiej, poetki, tłumaczki i publicystki urodzonej w Suwałkach.

Ustanowienie 2022 roku Rokiem Marii Konopnickiej - twórczyni „Roty” - wiersza patriotycznego, który był protestem przeciw polityce germanizacji w zaborze pruskim i odegrał znaczącą rolę w dziejach Polaków, będzie świadectwem uznania jej literackiego dorobku oraz wkładu w działalność patriotyczną oraz rozwój kultury polskiej. Będzie to również podkreślenie lokalnych związków Marii Konopnickiej z naszym miastem, w którym się urodziła i w którym jej imieniem nazwane są: plac, muzeum czy szkoły.

Warto dodać, że 14 października 2021 r. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej zdecydował, że patronkami roku 2022 będą: Maria Konopnicka, Maria Grzegorzewska oraz Wanda Rutkiewicz.

Maria Konopnicka

1842 – 1910

Maria Stanisława Konopnicka z Wasiłowskich urodziła się 23 maja 1842 roku w Suwałkach, w rodzinie Józefa, obrońcy Prokuratury i patrona Trybunału Cywilnego Guberni Augustowskiej oraz Scholastyki z Turskich. Wraz z pięciorgiem rodzeństwa: Wandą Zenobią, Janem, Laurą Celiną, Zofią i Jadwigą Julią spędziła w mieście nad Czarną Hańczą pierwszych siedem lat życia. Rodzina Wasiłowskich dzierżawiła mieszkanie w kamienicy Zapiórkiewiczów przy ówczesnej ulicy Petersburskiej 200 (obecnie ul. T. Kościuszki 31 – Muzeum im. Marii Konopnickiej). We wrześniu 1849 roku Wasiłowscy opuścili Suwałki i wyjechali do Kalisza, gdzie urodziła się ich najmłodsza córka Celina Maria. Scholastyka Wasiłowska zmarła w 1854 roku i od tego czasu opieką, wychowaniem i wykształceniem dzieci zajmował się wyłącznie ojciec. W latach 1855–1856 Maria pobierała nauki na pensji sióstr sakramentek w Warszawie, gdzie poznała Elizę Pawłowską, późniejszą Orzeszkową, z którą połączyła ją wieloletnia przyjaźń. W 1862 roku wyszła za mąż za Jana Jarosława Konopnickiego. Wraz z nim zamieszkała w zarządzanym przez niego rodzinnym majątku w Bronowie, a później w Gusinie. Maria i Jarosław Konopniccy mieli liczne potomstwo: Tadeusza (1863–1891), bliźnięta Stefana i Władysława (1863–1864), Stanisława (1865–1929), Zofię (1866–1956), Helenę (1867–1904), Jana (1868–1930) i Laurę (1872–1935). W 1870 roku

Maria Konopnicka zadebiutowała jako poetka publikując w tygodniku „Kaliszanin” wiersz „Zimowy poranek” w 1870 roku, używając pseudonimu "Marko", ale jej właściwym startem poetyckim był cykl "W górach" z 1876 roku — przychylnie zrecenzowany przez Henryka Sienkiewicza. W 1881 roku wydała pierwszy tomik poezji.

Od 1877 roku poetka wraz z dziećmi zamieszkała w Warszawie, poświęcając się całkowicie pracy literackiej. W latach 1884–1886 była redaktorem naczelnym tygodnika naukowego dla kobiet „Świt”. Współpracowała z tygodnikiem "Bluszcz", wieloma czasopismami, wydawnictwami towarzystwami polskimi trzech zaborów oraz na obczyźnie.

13 lutego 1890 roku wyjechała do Krakowa, rozpoczynając swoją dwudziestoletnią podróż po Europie. Pomimo nieustannej wędrówki poetka nigdy nie utraciła kontaktu z rodziną i krajem, czego wyrazem jest jej niezwykle bogata korespondencja.

Zasłynęła prozą nowelistyczną i utworami dla dzieci oraz zajmowała się krytyką literacką m.in. na łamach Kuriera Warszawskiego. Była najwybitniejszą reprezentantką nurtu ludowej stylizacji pieśniowej, stosując język poetycki zaczerpnięty z historycznych i baśniowych motywów, inspirowany pięknem przyrody ojczystej. Tworzyła liryki i pieśni o tematyce patriotycznej i

społecznej oraz obrazki poetyckie. Dokonała przełomu w polskiej literaturze dla dzieci, podnosząc tę dziedzinę pisarstwa na wyżyny arcyzmu. Szczególną sławę przyniosła jej twórczość patriotyczna, a zwłaszcza pieśń „Rota”, opublikowana w 1908 roku w czasopiśmie „Przodownica” i po raz pierwszy odśpiewana publicznie do muzyki Feliksa Nowowiejskiego 15 lipca 1910, w trakcie uroczystego odsłonięcia Pomnika Grunwaldzkiego w Krakowie. Za pomocą utworów literackich protestowała przeciwko antypolskiej polityce zaborców i niesprawiedliwości społecznej. Współorganizowała protest światowej opinii publicznej przeciwko niemieckim represjom wobec dzieci polskich we Wrześni w latach 1901—1902 i ustawom wywłaszczeniowym. Walczyła o prawa kobiet oraz pomagała uwięzionym z przyczyn politycznych przez rosyjskie władze. Była honorową członkinią Towarzystwa Szkoły Ludowej oraz wielu towarzystw i instytucji działających na ziemiach polskich, w Europie i USA. W 1902 roku Konopnicka obchodziła jubileusz 25-lecia pracy literackiej. W darze od narodu otrzymała wówczas dworek w Żarnowcu na Podkarpaciu. Zmarła 8 października 1910 roku we Lwowie i spoczęła na Cmentarzu Łyczakowskim. W pogrzebie, który był wielką manifestacją patriotyczną uczestniczyło około 50 tys. osób.

DOROBEK LITERACKI MARII KONOPNICKIEJ

Nowele, szkice, obrazki:

Z przeszłości. Fragmenty dramatyczne (1881), Wrażenia z podróży (1884), Cztery Nowele (1888), Moi znajomi (1890), Na drodze (1893), Nowele (1897), Ludzie i rzeczy (1899), Na Normandzkim brzegu (1904), Pan Balcer w Brazylii (1909–1910).

Zbiory poezji:

Poezje (1881), Poezje. Seria druga (1883), Poezje. Seria trzecia (1887), Wybór poezji (1890), Poezje. Seria czwarta (1896), Linie i dźwięki (1897), Damnata. Poezje (1900), Italia (1901), Wybór pism (1902), Z mojej księgi (1903), Drobiazgi z podróźnej teki (1903), Ludziom i chwilom (1904), Nowe pieśni (1905), Śpiewnik historyczny (1905), Głos ciszy (1906), Imagina (1912).

Utwory dla dzieci:

Moja książeczka wierszem opisana (1889), Wesole chwile małych czytelników (1889), Wiosna i dzieci. Nowa książeczka (1890), Śpiewnik dla dzieci (1891), Filuś, Miluś i Kizia. Wesole kotki (1891), W domu i świecie. Książeczka dla dzieci od lat 10 do 12 (1891), Czytania dla Tadzia i Zosi (1892), Pod majowym słońkiem. Nowa książeczka dla dzieci napisana (1892), O Janku Wędrawniczku. Dzieciom opowiedziała (1893), O krasnoludkach i o sierotce Marysi (1896), Szczęśliwy świątek. Książka dla dzieci (1895), Nowe latko (1896), Na jagody (1903), Jasełka (1906), Jak się dzieci z Rozalią w Bronowie bawiły (1911).